08/06/2026

Ai që nuk pranon kryqin, nuk mund të jetë i krishterë-Predikim nga Fortlumturia e Tij, Joani Kryepiskop i Tiranës, Durrësit dhe i Gjithë Shqipërisë

Ai që nuk pranon kryqin, nuk mund të jetë i krishterë.
Predikim nga Fortlumturia e Tij, Joani
Kryepiskop i Tiranës, Durrësit dhe i Gjithë Shqipërisë
E Diela e Gjithë Shenjtorëve
Kisha e Shën Gjerasimit dhe Gjithë Shenjtorëve
Tiranë, 7 qershor 2026

Të Dielën pas Pentikostisë festojmë të Gjithë Shenjtorët. Kisha e ka caktuar të Dielën e Gjithë Shenjtorëve pas Pentikostisë, sepse shenjtëria lidhet me Shpirtin e Shenjtë, si Ai i shenjtëron njerëzit. Ne nuk shenjtërohemi dot vetëm nga forca jonë. Kisha Orthodhokse beson që shpëtimi është një sinergji: Shpirti i Shenjtë edhe ne. Ne nuk mund ta realizojmë dot vet shenjtërimin. Prandaj në Kishën e parë Etërit e saj të shenjtë e mbrojtën me aq forcë hyjnishmërinë e Krishtit. Të gjitha herezitë që mohonin që Krishti nuk ishte Perëndi i vërtetë për Etërit e Kishës dhe për të krishterët e asaj kohe shikoheshin si rrezik i madh. Sepse ne nuk mund të shpëtojmë dot nga forca njerëzore, nëse nuk kemi hirin e Shpirtit të Shenjtë. Shën Pavli në letrat e tij dërguar Efesianëve, Romakëve, pikërisht këtë shkruan që ne

nuk shpëtojmë nga forca jonë. Ai u drejtohet atyre duke ju thënë që shpëtimi vjen nga prania e hirit të Shpirtit të Shenjtë, jo nga veprat tuaja.
Po kur vjen Shpirti i Shenjtë tek ne? Shpirti i Shenjtë vjen tek ne kur përpiqemi të jetojmë sipas mësimeve të Zotit. Kur ne fillojmë të jetojmë sipas mësimeve të Zotit, dalëngadalë fillojmë edhe të ndryshojmë, sepse fillimisht kuptojmë dobësitë tona. Ata që nuk përpiqen seriozisht të zbatojnë porositë e Zotit, nuk i kuptojnë dobësitë e tyre. Mendja krenare nuk e pranon dot që është e dobët, as nuk e pranon dot që zemra jonë shpeshherë nuk është e pastër. Vetëm ndriçimi që vjen nga përulësia e ndihmon njeriun të pranojë realitetin e tij. Ai njeri që i njeh dobësitë e tij është i përulur. Dhe njeriu i përulur tërheq hirin e Shpirtit të Shenjtë në veten e tij. Që të jesh i përulur, duhet të merresh me veten jo me të tjerët. Prandaj pastrimi i zemrës është shumë i rëndësishëm për ardhjen e hirit të Shpirtit të Shenjtë. Hiri i i Shpirtit të Shenjtë e bën njeriun të shenjtë.
Sot, ndërsa kujtojmë të Gjithë Shenjtorët, padyshim që duhet të na vijnë ndër mend fjalët e Shkrimit të Shenjtë, kur Zoti thotë: Jini të shenjtë sepse unë jam i shenjtë (Ligj. Përt. 11: 44a). Çdo i krishter është thirrur të shenjtërohet. Shpeshherë ekzistojnë disa pseudo-përulësi. Njerëzit bëjnë gabime të ndryshme dhe i justifikojnë ato, duke thënë që nuk jemi shenjtorë. Pa dyshim që nuk jemi të shenjtë, por jemi thirrur të bëhemi të shenjtë. Rruga drejt bashkimit me Krishtin është rruga drejt shenjtërimit. Dhe Ungjilli i sotëm në disa pjesë nga kapitulli i dhjetë i Mattheut na tregon se çfarë po u mësonte Zoti nxënësve të Tij. Fillimisht fillon duke thënë që kushdo që të më pohojë mua përpara njerëzve dhe unë do ta pohoj atë përpara Perëndisë, Atit tim qiellor, dhe kushdo që do të më mohojë mua, edhe unë do ta mohoj atë. Këto fjalë janë shumë të rëndësishme për gjithsecilin nga ne.
Çfarë do të thotë të pohojmë Krishtin? Fillimisht do të thotë që besojmë në Krishtin dhe nuk e mohojmë atë me fjalë. Por vetëm kjo nuk mjafton, sepse mund ta pohojmë me fjalë, por e mohojmë me vepra. Ne kemi edhe një detyrim tjetër përpara Kishës dhe para të gjithë njerëzve: Të dëshmojmë për mësimin e Krishtit edhe tek të tjerët. Madje shpeshherë dëshmia më e madhe nuk është thjesht me fjalë, por është me vepra. Në Librin e Etërve të Shkretëtirës (Paterikon) tregohet një histori. Një shenjtor i madh i shkretëtirës i tha një nxënësi të tij që nesër do të shkojmë të predikojmë në Aleksandri. Kështu nga shkretëria e Anitrisë shkuan atje, duke shitur tërë ditën shporta dhe duke bërë punët që kishin për të bërë. Në mbrëmje shenjtori i thotë nxënësit që le të kthehemi në shkretëtirë. Dhe nxënësi i thotë: Aba, por a nuk më the që do të predikonim?! Ati iu përgjigj: Po pse çfarë bëmë tërë ditën? Mënyra si folëm, mënyra si ecëm, mënyra si i shitëm shportat, mënyra si ndihmuam të tjerët, ky është predikimi më i madh.
Pra, shembulli është predikimi më i madh. Predikimi me fjalë është më i lehtë, po

nëse jeta jonë nuk reflekton mësimet e Krishtit në përditshmërinë e saj, ne nuk dëshmojmë për Krishtin, nuk e pohojmë Atë para njerëzve. Dhe së dyti, Krishti na thotë se ai që do nënë a babë më shumë se mua, nuk është i denjë për mua. Dhe po të njëjtën gjë thotë edhe për prindërit që, nëse doni bir a bija më shumë se mua, nuk jeni të denjë për mua. Çfarë do të thotë kjo gjë? Njerëzit shpeshherë nuk e kuptojnë këtë gjë dhe e keqinterpretojnë. Të duash Perëndinë nuk do të thotë që të mos i duash prindërit. Madje, ai që e do Perëndinë, ai i do edhe prindërit. Sot nuk i duan as prindërit, pikërisht sepse nuk duan as Perëndinë. Njerëzit janë larguar nga dashuria e Perëndisë dhe si rrjedhojë ata janë larguar edhe nga dashuria për njëri-tjetrin, nga dashuria për prindërit edhe për fëmijët. Vetëm duke dashur Perëndinë, ne mund t'i duam edhe të tjerët. Kujtoni episodin që ua përmend vazhdimisht se përpara se Zoti t'i jepte Pjetrit një detyrë shumë të rëndësishme që të dëshmonte jo vetëm besimin, por dhe të kishte kujdes për grigjën e tij, e pyet tri herë me këto fjalë: Simon, biri i Jonait, a më do më shumë sesa këta të tjerët? Dhe pasi ai i thotë: Po, o Zot, atëherë Ai i thotë: Kullot shqerrat e mia.

Ne nuk mund të kujdesemi dot për të tjerët, nëse nuk kemi së pari dashurinë për Zotin. Historia e gjatë e jetës shpirtërore të Krishterimit tregon që vetëm njerëzit që duan Perëndinë, vetëm ata i duan edhe njerëzit e tjerë. Prandaj dhe Zoti na kërkon që të duam Zotin më shumë se të gjithë të tjerët, sepse duke dashur Perëndinë, do t'i duam edhe të tjerët.

Zoti na thotë që duhet të marrim kryqin tonë. Çfarë do të thotë të marrim kryqin? Ne kemi folur shpeshherë për kryqin, sepse ka shumë rëndësi të kuptohet misteri i tij. Kryqi nuk është ai që e shikojmë ne sot pas 2000 vjetësh. Kryqi i Krishtit në atë kohë ishte një shenjë poshtërimi. Vetëm kriminelët, skllevërit dhe ata që nuk ishin qytetarë romakë kryqëzoheshin. Ligji romak e ndalonte të kryqëzohej një qytetar romak, sepse ishte një shenjë poshtërimi. Megjithatë Zoti zgjodhi pikërisht këtë instrument, poshtërimin dhe vdekjen, për ta kthyer atë në instrumentin e jetës. Nga leximet e Apostullit të ditës, nga letra e Hebrenjve, tegohet për shenjtorët që u persekutuan, jetuan nëpër vrimat e dheut, ishin të veshur me lëkura kafshësh… .

Përse këta njerëz vuajtën kaq shumë? Nuk i donte Perëndia ata? A nuk i donte Perëndia të gjithë shenjtorët, martirët e mëdhenj, shën Gjergjin që u torturua në mënyrë më çnjerëzore, shën Dhimitrin dhe mijëra shenjtorë të tjerë? Po, i donte dhe nëpërmjet kryqit ata u shenjtëruan. Siç thotë një fjalë e urtë e vjetër që jo çdo gjë e keqe vjen për të na dëmtuar. Një lutje shumë e bukur e Shën Nikolajit të Ohrit titullohet: O Zot, beko armiqtë e mi. Në veshët tanë ndoshta mund duket pak e habitshme të lutemi që Zoti të bekojë shenjtorët dhe armiqtë tanë. Por nëse do ta lexojmë të gjithë lutjen, do të fillojmë të kuptojmë diçka më tepër. Në lutje ai thotë shumë gjëra, por unë do të përmend vetëm disa prej tyre:

"Sa herë që më kapte mendjemadhësia dhe e ngrija veten lart, armiqtë e mi më

ulnin poshtë në tokë.
Sa herë që mendoja që mund të realizoja vetë shumë gjëra, përndjekja e tyre, shpifjet dhe gjithçka që thoshnin kundër meje, më bënin që të strehohesha tek Ti.
Ashtu si kafshët kur ndiqen nga të tjerët mundohen të gjejnë diçka tjetër për t'u strehuar, dhe unë strehohesha te Zoti.
Në të vërtetë e kam të vështirë ta them se kush më ka bërë më shumë mirë dhe kush më ka bërë më shumë keq në botë: miqtë apo armiqtë".
Asgjë nuk na dëmton ne, nëse e duam Perëndinë, sepse siç thotë shën Pavli që çdo gjë bashkëvepron për mirë, për ata që e duan Perëndinë (Rom.8:28). Problemi ynë nuk është nga jashtë nesh. Problemi është brenda nesh. Nëse ne jemi në paqe brenda nesh, nëse jemi me Zotin, atëherë asnjë sulm nga jashtë nuk mund të na dëmtojë. Dhe jo vetëm që nuk mund të na dëmtojë, por ai na ndihmon edhe për t'u shenjtëruar. Ne përqendrohemi te gjërat jashtë, sepse kemi krenari brenda nesh. Kështu, duke mos pasur përulësi, kujtojmë se faji ndodhet gjithmonë te njerëzit që janë rrotull nesh. Shenjtorët e kuptuan këtë gjë dhe morën kryqin. Kjo është të marrësh kryqin tënd, sepse nuk ka Krishterim pa kryq. E përsëris shpeshherë këtë, sepse është e rëndësishme: Ai që nuk pranon kryqin, nuk mund të jetë i krishterë.
Shën Damaskini shkruan që kryqi është i çuditshëm. Ai thotë se nëse ti e merr atë me dëshirë për hir të Krishtit, ai kthehet në çelës të artë që hap dyert e parajsës. Nëse ti e kundërshton kryqin, ai kthehet në çelës ferri që hap për ty dyert e ferrit. Prandaj, marrja e kryqit është shumë e rëndësishme në rrugën tonë drejt shenjtërimit. Ne nuk mund të shërohemi, nëse nuk e marrim mjekimin kur jemi të sëmurë. Mjekimi është i hidhur, por shërimi është i ëmbël. Edhe kryqi mund të jetë shumë i vështirë, por shenjtërimi do të jetë jashtëzakonisht i mrekullueshëm për gjithsecilin nga ne.
Prandaj, le të mundohemi të ndjekim modelin e shenjtorëve, siç na mëson dhe shën Pavli: "Bëhuni imituesit e mi, ashtu siç unë jam imituesi i Krishtit" (1 Kor.11:1). Krishti mbetet gjithmonë figura orientuese për ne. Ai e mori kryqin e tij për ne. Duke qenë pa asnjë faj, Ai e dha jetën e tij për mëkatarët. Siç thuhet në Shkrimin e Shenjtë, te letra e shën Pavlit, që shumë njerëz ndoshta mund të japin jetën e tyre për miqtë dhe për njerëz të mirë, por Zoti e dha atë për ne mëkatarët nga dashuria e madhe që kishte për ne (shih Rom.5:7-8).
Prandaj, le të mundohemi ta marrim kryqin që na vjen, sepse duke marrë kryqin do ta ndjekim pas Krishtin. Kryqi nuk është destinacioni përfundimtar. Destinacioni ynë është Ngjallja. Ngjallja është qëllimi kryesor dhe ajo do të thotë shenjtërimi. Kryqi është mjeti. Dhe gjithçka tjetër që ne hasim, janë mjete që na ndihmojnë, ashtu si mjekimi është mjeti, nuk është qëllimi. Qëllimi është shërimi.
Le t'i lutemi të Gjithë Shenjtorëve që të ndërmjetojnë për ne, për familjet tuaja, fëmijët, prindërit dhe për Kishën tonë, që të na mbrojnë dhe të na shenjtërojnë.

Amin

Kisha Orthodhokse Autoqefale e Shqipërisë